

SA IMENOM (U IME) ALLAHA MILOSRDNOGA MILOSTIVOGA

KNJIGA (Božije) SUDBINE

(predestinacije, predodređenja)

PRIČAO NAM JE Ebul-Velid Hišam, sin Abdulmelika, pričao nam je Šubete, obavijestio me je Sulejman Aameš, rekao je: Čuo sam Zejda, sina Vehba od Abdullaha (Mes'udovoga) rekao je:

Pričao nam je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, a on je (pripovjedač) istiniti, obistinjeni (tj. koji je potvrđen kao istinit, učinjen je istinitim, ili dokazano je da je on istinit), rekao je:

"Zaista jedan (od) vas skuplja se (sakuplja se pri stvaranju, postajanju) u stomaku svoje majke četrdeset dana (neki su to protumačili da to znači: zakvasiva se, poležači se materija, sjeme, sperma od koje će biti stvoren). Zatim biva (usirena, zgrušana i ljepljiva) krv kao to (tj. isto toliko - četrdeset dana). Zatim biva (zalogaj, komad) mesa kao to (isto toliko vremena). Zatim pošalje Allah (jednoga) anđela, pa se zapovjedi (njemu) za četiri (stvari): za njegov trošak (opskrbu, hranu), i njegov rok (smrti) i nesretan ili sretan (je). Pa tako mi Allaha zaista jedan (od) vas, ili (zaista izvjesni) čovjek radi sa radom (tj. radi rad, posao) stanovnika Vatre čak (dotle da) ne bude između njega i između nje (Vatre - pakla ništa više) osim rastrgljaj (jedan, jedan raspon ruku, tj. koliko iznosi dužina od vrha prsta jedne ruke do vrha prsta druge ruke kada se ruke rašire što se više mogu raširiti), ili (osim jedan) aršin, pa (će da) pretekne njega (njegova) knjiga (tj. pismo, ono što mu je zapisano, propisano, određeno), pa (će početi da) radi sa radom (tj. da radi rad, posao) stanovnika raja, pa (će da) uniđe (uđe u) njega. A zaista (izvjesni) čovjek zaista radi sa radom stanovnika raja, čak (da) bude između njega i između nje (rajske ljepote, tj. i između raja ništa više) osim (jedan) aršin ili dva aršina, pa pretekne njega (njegova) knjiga, pa radi sa radom stanovnika Vatre, pa uniđe (u) nju."

(Riječ "zira'un" znači aršin, a znači i podlaktica, lakat kao mjera za dužinu, pa bi se ovo drugo značenje moglo upotrebiti u prevodu ovoga teksta. Onda bi značilo da čovjek izvjesni dođe blizu raja za rastrgljaj, ili za lakat, pa ga stigne ono što mu je zapisano, pa počne da radi ono što ga odvede od raja u pakao. A isto tako i izvjesni čovjek ima obratnu sudbinu.)

Rekao je Adem: osim aršin (dakle, Adem ne sumnja da li je rečeno jedan aršin, ili je rečeno dva aršina, već on kaže da je rečeno: osim jedan aršin, a sumnja je kod drugoga prenosioca ovoga hadisa koji je u lancu navedenoga hadisa).

PRIČAO NAM JE Sulejman, sin Harba, pričao nam je Hammad od Ubejdulaha, sina Ebu Bekra sina Enesa, od Enesa, sina Malika, bio zadovoljan Allah od njega, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Opunomoćio je Allah za maternicu (žene rotkinje jednoga) anđela, pa (taj anđeo) govori: "O moj Gospodaru! Sjeme (Sperma je ovo). O moj Gospodaru! Krv (usirena je ovo). O moj Gospodaru! Zalogaj (tj. Komad) mesa (je ovo)." Pa kada je htio Allah da izvrši njezino stvaranje (stvaranje jedne osobe), rekao je (tj. rekne anđeo): "O moj Gospodaru! Muško, ili (žensko da li će da bude)? Da li je nesretan, ili je sretan? Pa šta je (Koji je njegov) trošak (opskrba, hrana)? Pa šta je (Koji je njegov) rok (smrti)?" Pa se zapiše tako u stomaku njegove majke."

GLAVA:

Osušilo se je pero (koje je pisalo sudbinu, ili: Presušilo je pero to) na znanju Allaha. I Njegov govor: "..... i zaveo je njega (i pustio je u zalutalost njega) Allah na znanju.....".

A rekao je Ebu Hurejrete: Rekao je meni Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Osušilo se je (izvjesno) pero sa (onim) što si ti susretač."

(To jest: Osušilo se je pero koje je zapisalo šta ti je određeno i suđeno da susretnoš. Pero se je osušilo znači da je prestalo da piše jer je napisalo sve što treba da se dogodi. Ovo ne protuslovi, po nekim tumačenjima, ajetu u kome se kaže: "..... kulle jevmin Huve fi še'nin."..... (u) svakome danu On je u (nekoj) stvari (ili: u nekome stanju), a to po nekima znači: Svakoga dana On nešto novo stvara i daje. Ovaj ajet je protumačen u vezi navedenoga hadisa ovako: Svakoga dana On nešto novo stvara i daje prema onome što je već On odredio i zapisao. On nanovo ne određuje, nego samo to određeno i zapisano pokazuje i prikazuje stvaranjem.)

Rekao je Ibnu Abbas (u vezi tumačenja kur'anskih riječi): "..... za nju (tj. za njih) su preticači.", (to) je (značenja): pretekla je za njih (tj. pretekla je njih njihova) sreća (sretnost).

(To jest: Oni su takvi da se natječu i trče ka dobrim djelima - hajratima - zbog svoje sretnosti koja im je određena i zapisana.)

PRIČAO NAM JE Adem, pričao nam je Šubete, pričao nam je Jezid Rišk, rekao je: Čuo sam Mutarrifa, sina Abdullaha sina Šihhira, (da) priča od 'Imrana, sina Husajna, rekao je: Rekao je (jedan) čovjek:

"O poslaniče Allaha! Da li se prepoznaju stanovnici raja od stanovnika Vatre (tj. Da li se već zna ko će u raj, a ko će u pakao)?" Rekao je: "Da." Rekao je: "Pa zašto rade (izvjesni) radioci (radnici te dobre poslove)?" Rekao je: "Svaki (čovjek) radi za (ono) što se je (za što se) stvorio za njega (radi njega), ili za (ono) što se je učinio (za što se učinio) laganim (lakim) za njega (tj. radi za ono što se je uputio za njega, što je upućen k njemu da dođe - raj, ili paklu na drugome svijetu)."

GLAVA:

Allah je znaniji za (ono, tj. o onome) šta su bili radioci (tj. šta bi oni bili radili, šta bi oni radili da su odrasli ti potomci, odnosno djeca nevjernika).

PRIČAO NAM JE Muhammed, sin Beššara, pričao nam je Gunder, rekao je: Pričao nam je Šubete od Ebu Bišra, od Seida, sina Džubejra, od Ibnu Abbasa rekao je:

Upitao se (tj. Upitan je) Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, o djeci (izvjesnih) idolopoklonika, pa je rekao: "Allah je znaniji za (ono, tj. o onome) šta su bili (šta bi bila ona kao) radioci (radnici, šta bi radila ta djeca)."

PRIČAO NAM JE Jahja, sin Bukejra, pričao nam je Lejs od Junusa, od Ibnu Šihaba rekao je: A izvijestio me je 'Ata', sin Jezida, da je on čuo Ebu Hurejreta (da) govori:

Upitao se (Upitan je) poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, o potomstvima (izvjesnih, ili sviju) idolopoklonika, pa je rekao:

"Allah je znaniji za (ono) šta su bili radionici (tj. Allah zna šta bi bili radili ti potomci, Allah zna šta bi radili ti potomci)."

PRIČAO MI JE Ishak, izvijestio nas je Abdurezak, izvijestio nas je Mamer od Hemmama, od Ebu Hurejreta rekao je: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Nema (ni jednoga) od rođenoga (djeteta da je drukčije) osim (takvo da) se rodi na (izvjesnome) načinu stvaranja (tj. na Islamu koji je takva vjera da je čovjek tako stvoren da je može prihvatiti i shvatiti). Pa njegov (djetetova) dva roditelja učinu (učine, naprave) Židovom njih dva njega, i učinu (učine, naprave) kršćaninom njih dva njega, kao što proizvodite (domaću) životinju (tj. kao što dobivate priplod, rasplod od svoje domaće životinje zdrav, bez okrnjenoga ili odsječenoga dijela tijela: nosa, roga itd.). Da li nalazite u njoj (tj. među njima - među proizvedenim životinjama išta) od odsječene (tj. ikakvu koja se otelila odsječenoga nosa ili roga) do (da) budete vi odsjekli njoj (nos ili rog)?" Rekli su: "O poslaniče Allaha! Pa zar si vidio (tj. mislio - a to će reći: Pa šta misliš za onoga) ko umre, a on je malen (mal)?" Rekao je:

"Allah je znaniji za (ono) šta su bili (šta bi oni bili) radinoci (radioci, radnici, činitelji - Allah zna najbolje šta bi oni poslije radili)."

GLAVA:

"..... a bila je zapovjed Allaha (jedna) odredba određena (određena odredba)."

PRIČAO NAM JE Abdullah, sin Jusufa, izvijestio nas je Malik od Ebu Zinada, od Aaredža, od Ebu Hurejreta rekao je: Rekao je poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"Neka ne pita (ne traži izvjesna, ili ni jedna) žena razvod svoje sestre zato (da) traži ispražnjenje njezine zdjele i (da) se (onda ona) vjenča (za muža svoje sestre: sestre po krvnome srodstvu, ili sestre po vjeri, ili čak po čovječnosti, spolu), pa (jer) zaista za nju je (tj. ona ima, ona će dobiti ono) što se je odredilo za nju (njoj)."

PRIČAO NAM JE Malik, sin Ismaila, pričao nam je Israil od Asima, od Ebu Usmana, od Usameta rekao je:

Bio sam kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, kadli je došao (tj. kadali dođe) njemu poslanik jedne (od) njegovih kćeri (kćera), a kod njega su Sa'd, i Ubej, sin Kaba, i Muaz, da njezin sin biva darežljiv sa svojom dušom (daje dušu, tj. umire, na samrti je). Pa je poslao k njoj (poruku): "Za Allaha je (tj. Allahovo je) što je uzeo (što uzme), i za Allaha je (Allahu pripada, Allahovo je i ono) što je dao (što daje). Svaki (čovjek) je sa rokom (na ovome svijetu), pa neka se strpi i neka sebi računa (ona na nagradu Allaha za strpljenje za izgubljenim, uzetim sinom)."

PRIČAO NAM JE Hibban, sin Musa-a, izvijestio nas je Abdullah, pričao nam je Junus od Zuhrije rekao je: Izvijestio me je Abdullah, sin Muhajriza, Džumehija (Džumehijević) da je Ebu Seid Hudrija izvijestio njega da je ono dok je on sjedač (bio, tj. dok je on sjedio) kod Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, došao (je jedan) čovjek od Pomagača pa je rekao:

"O poslanice Allaha! Zaista mi pogodimo roblje (tj. robinje u ratu, a to znači: dobijemo robinje) i volimo (izvjesno, ili svako) imanje (imovinu). Kako vidiš (tj. Šta misliš) o (izvjesnome) odstranjivanju?"

(Radi se o odstranjivanju i vađenju spolnoga muškoga uda iz ženskoga spolnoga uda-organa pred ištrcavanje sperme, sjemena u maternicu, a to se radi u svrhu sprečavanja začeca djeteta.)

Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio: "A zar zaista vi to činite? Nije na vas da nećete činiti (da ne činite), pa (jer) zaista ono nije (nijedna) duša (za koju) je zapisao (propisao, odredio) Allah da (ona) izađe (na ovaj svijet - nije drukčije s njom) osim (tako da) je ona bivačica (tj. ona će biti, postojati)."

(Neki kažu da tekst "La alejkum en la tefalu" treba shvatiti i prevoditi ovako: Ne. Na vas je da nećete činiti (da ne činite). Prema prvome shvatanju i prevodu navedeni način sprečavanja začeca u hadisu je dozvoljen, a prema drugome shvatanju i prevodu taj postupak je u hadisu tome zabranjen. Abortus, pobačaj već začetoga djeteta je grijeh i kriminal bez ikakve sumnje iako u današnje vrijeme neki nazovi islamski učenjaci, ili samozvani islamski učenjaci pod raznim izgovorima to nastoje opravdavati i odobravati da bi stekli ugled i popularnost kod savremenih bezbožnika i da bi od njih dobili naziv "napredni" i "savremeni" svećenici, sveštenici, imami.)

PRIČAO NAM JE Musa, sin Mes'uda, pričao nam je Sufjan od Aameša, od Ebu Vaila, od Huzejfeta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Zaista već je predikovao nama Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (jednu) prediku (da) nije ostavio u njoj (ni jednu) stvar do ustajanja (tj. do nastajanja) Časa (tj. do sudnjega dana šta će biti, nije to ostavio drukčije) osim (tako da) je spomenuo njega (spomenuo to). Znao je njega ko je znao njega (tj. Zna to ko zna), a nije znao njega ko nije znao njega (a to ne zna ko ne zna - a to znači: Ko to zna, zna, a ko ne zna, ne zna, jer "džehile" znači ne znati). Zaista sam bio (u prilici da) zaista vidim (tu izvjesnu) stvar (koju sam tada čuo i) već sam (bio) zaboravio (nju), pa prepoznam (nju, tj. sjetim se nje kao) što prepozna (izvjesni) čovjek (lice nekoga čovjeka) kada je bio odsutan od njega, pa je (poslije) vidio njega, pa je prepoznao njega (pa ga je prepoznao).

PRIČAO NAM JE Abdan od Ebu Hamzeta, od Aameša, od Sa'da, sina Ubejdeta, od Ebu Abdurahmana Sulemije, od Alije, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Bili smo sjedači (tj. Sjedili smo) sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, a sa njim je (jedno) drvo, (i) kopka (udara njime) u zemlju (tj. kopka njime tlo razmišljajući), i rekao je (pa je rekao):

"Nema od vas od jednoga (tj. Nema od vas ni jednoga da je drukčije s njime, Nema niko od vas a da je drukčije s njime) osim (tako da) se već zapisalo (tj. propisalo se, odredilo se) njegovo sjedište od Vatre, ili od raja (tj. zapisano mu je mjesto gdje će sjediti u paklu, ili u raj). Pa je rekao (jedan) čovjek od (toga) naroda: "Zar se nećemo osloniti (na to), o poslanice Allaha?" Rekao je: "Ne. Radite, pa (tj. jer) svaki (od vas) je učinjen laganim (predodređen je za ono zašto je stvoren)." Zatim je čitao (pročitao, proučio Muhammed a.s.):

"Pa što se tiče onoga ko je davao i čuvao se je.", ajet (taj vidi u suri Vellejli iza jagša).

GLAVA:

Rad (čovjeka) je sa (njegovim) završetcima (završecima, tj. krajevima, krajnjim završavanjima) vrijeđan, i uzima se u obzir prema završetku).

PRIČAO NAM JE Hibban, sin Musa-a, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Mamer od Zuhrije, od Seida, sina Musejjeba, od Ebu Hurejreta, bio zadovoljan Allah od njega, rekao je:

Prisustvovali smo sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, Hajberu (tj. u borbi na Hajberu). Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, za (jednoga) čovjeka od (onih) ko je sa njim, (i) tvrdi (taj čovjek da je primio) Islam: "Ovaj je od stanovnika Vatre." Pa pošto je prisustvovala borba (ili: Pa pošto je prisustvovao borbi taj čovjek), borio se je (taj) čovjek od najžešće (te) borbe, i bile su mnoge s njime (njegove) rane, pa su ustalile njega (tj. prikovale su ga za tlo, pa se stalno nalazio na jednome mjestu, i nije se mogao kretati). Pa je došao (jedan) čovjek od drugova Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"O poslaniče Allaha! Da li si vidio (tj. Šta misliš o onome) koji (je taj što) si pričao da je on od stanovnika Vatre, (i) borio se u putu Allaha od najžešće (te) borbe, pa su bile mnogobrojne s njime (njegove) rane?!" Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio: "Zar ne?! (To jest: Pažnja!) Zaista on je od stanovnika Vatre." Pa je bio blizu (skoro) neki (od) muslimana (prisutnih da) posumnja. Pa dok je on na tome, kadli je našao (osjetio taj) čovjek bol (svojih) rana, pa je dao pasti (pa je pao) sa svojom rukom ka svome tobolcu (tj. pa je pružio svoju ruku do svoga tobolca za strijele), pa je sebi iščupao iz njega (doslovno: iz nje - iz tobolice jednu) strijelu, pa se je zaklao s njome (njom). Pa su bili žestoki (tj. Pa su jako potčrali, požurili se neki, požurili su neki) ljudi od (tih) muslimana ka poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa su rekli:

"O poslaniče Allaha! Potvrdio je Allah tvoj razgovor (tvoje pričanje). Već se zaklao omsica (taj), pa je ubio svoju osobu (ubio je sam sebe - izvršio je samoubistvo, samoubojstvo)." Pa je rekao poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio:

"O Bilale! Ustani, pa oglasi: "Neće unići (u) raj (niko drugi) osim vjernik. I zaista Allah zaista pomaže (ojačava) ovu (našu) vjeru sa (izvjesnim) čovjekom grijешnikom (pokvarenjakom; ili bezvjernikom)."

PRIČAO NAM JE Seid, sin Ebu Merjema, pričao nam je Ebu Gassan: Pričao mi je Ebu Hazim od Sehla da je (jedan) čovjek od najvećih muslimana bogatstvom (ili po korisnosti, tj. po dostatnosti i neovisnosti) od muslimana u (jednoj) borbi (što) se borio (u) njoj (u društvu) sa Vjerovijesnikom, pomilovao ga Allah i spasio, (da je taj čovjek i borio se je). Pa je pogledao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"Ko je volio da pogleda ka (izvjesnome, tj. ka nekome) čovjeku od stanovnika Vatre, pa neka pogleda ka ovome." Pa je slijedio (pratio) njega (jedan) čovjek iz (toga) naroda, a on je na tome (svome) stanju (da je jedan) od najžešćih ljudi na (te) idolopoklonike, čak se ranio (ranjen je). Pa je tražio žurenje (tj. žurno svoju) smrt. Pa je učinio (stavio) mušicu (tj. oštricu) svoga mača među svoje dvije sise čak (da je) izašao (mač, vrh mača) od između njegove dvije plečke. Pa se okrenuo (tj. Pa je došao taj drugi) čovjek ka Vjerovijesniku, pomilovao ga Allah i spasio, žureći se (žureći) pa je rekao:

"Svjedočim (nanovo, ponovo, ponovno) da si ti poslanik Allaha." Pa je rekao: "A šta je to (bilo)?" Rekao je: Rekao si za omsicu (za tog-i-tog): "Ko je volio (Ko želi) da pogleda ka (nekome) čovjeku od stanovnika Vatre, pa neka pogleda k njemu." A bio je od najvećih (između) nas bogatstvom (tj. po koristi, po dostatnosti, neovisnosti) od muslimana, pa sam prepoznao da on neće umrijeti na tome. Pa pošto se ranio (bio je ranjen), tražio je žurenje (tj. žurno svoju) smrt (tj. ubrzao je svoju smrt), pa je ubio svoju osobu (tj. sam sebe). Pa je rekao Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, kod toga:

"Zaista (izvjesni) rob zaista radi rad stanovnika Vatre, a zaista on je od stanovnika raja. A radi rad stanovnika raja, a zaista on je od stanovnika Vatre. I samo su poslovi (tj. I poslovi su samo) sa (izvjesnim) završecima (završavanjima svojim vrijedni i uračunljivi, uzimaju se u obzir)."

GLAVA

bacanja (tj. izvjesnoga) zavjeta (koji baci izvjesnoga) roba ka (njegovoj) sudbini.

(To jest: Zavjet dovede čovjeka sudbini, a zavjetom čovjek ne može da utječe, da utiče na promjenu sudbine.)

PRIČAO NAM JE Ebu Nuajm, pričao nam je Sufjan od Mansura, od Abdullaha, sina Mureta (Murreta), od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice (s njima), rekao je:

Zabranjivao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, od (izvjesnoga) zavjeta (tj. zabranio je zavjet, zavjetovanje), rekao je: "Zaista on neće vratiti (ni jednu) stvar. Samo se traži izvaditi s njime (pomoću njega) od (izvjesnoga) škrtoga (tvrdice)."

PRIČAO NAM JE Bišr, sin Muhameda, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Mamer od Hemmama, sina Munebbiha, od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Neće donijeti sinu Adema (tj. čovjeku njegov) zavjet (ni jednu) stvar (koja) nije bila (takva da) sam već odredio nju, a ali (tj. nego) baci njega (njegova) sudbina, a već sam odredio nju njemu. Tražim izvaditi s njime (pomoću njega - zavjeta) od (izvjesnoga) škrtoga (tvrdice)."

(Škrt čovjek neće da dadne milostinju siromahu. Ali se nekad zavjetuje govoreći: "Ako mi Allah dadne to i to, podijeliću milostinju siromahu." Ako mu se želja ispuni, on tada podijeli milostinju. To je smisao zadnje rečenice u oba navedena hadisa.)

GLAVA:

Nema moći (za odbijanje zla), a niti snage (za pribavljanje dobra) osim sa Allahom (osim pomoću Allaha).

PRIČAO MI JE Muhamed, sin Mukatila, Ebul-Hasen, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Halid Hazza' od Ebu Usmana Nehdije, od Ebu Musa-a rekao je:

Bili smo (u društvu) sa poslanikom Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, u (jednoj) borbi, pa smo učinili (činili tako da) se nećemo popeti (ni na kakvo) uzvišenje, i nećemo nadvisiti (nikakvo) uzvišenje i nećemo pasti u (kakvu) dolinu (drukčije) osim (tako da) smo

podizali naše glasove sa veličanjem (Allaha). Rekao je: Pa se približio nama poslanik Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, pa je rekao:

"O ljudi! Učestvujte na vaše osobe (tj. Sustegnite se, budite blagi prema sebi i spustite svoje glasove), pa (jer) zaista vi nećete zvati (tj. ne zovete, ne molite) gluhoga, a ni odsutnoga. Samo zovete (tj. Zovete i veličate vi samo) Svečujućega, Svevidećega." Zatim je rekao: "O Abdullahe, sine Kajsa! Zar neću poučiti (tj. Daj da poučim) tebe (jednu) riječ, ona je (jedna riznica) od riznica raja: "Nema moći, a ni snage osim sa Allahom."

GLAVA:

Sačuvani (izvjesni čovjek) je (onaj) koga je sačuvao Allah (da ne padne u zabludu, grijeh, pohlepu i slično).

"Asimun" je (što i) "mani'un": sprječavač, sprječavalac; zapreka. Rekao je Mudžahid: "..... suden." je (značenja) "suden anil-hakki" - ostavljen (napušten da zaluta) od (Allahove) istine, (a to dalje znači da se takvi ljudi kolebaju u (svojoj) zalutalosti. "..... dessaha." je (što i) "agvaha": zaveo je nju (pustio je u zabludu nju, dao je zalutati njoj, a to će reći: nije čuvao nju od zablude).

PRIČAO NAM JE Abdan, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Junus od Zuhrije rekao je: Pričao mi je Ebu Selemete od Ebu Seida Hudrije, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Nije se postavio nasljednikom (ni jedan) nasljednik (tj. Nije se postavio za vladara, rukovodioca ni jedan vladar, rukovodilac drukčije) osim (tako da) su za njega (tj. osim tako da on ima neka) dva prijatelja (dva povjerljiva čovjeka): prijatelj (jedan koji) zapovijeda njemu za (izvjesno, ili: za svako) dobro i ponukava ga na njega, i prijatelj (jedan drugi koji) zapovijeda njemu za (izvjesno, ili: za svako) zlo i ponukava ga na njega. A (izvjesni) sačuvani je (onaj) koga je (kojeg je) sačuvao Allah (da ne krene putem onoga prijatelja koji mu zapovijeda, tj. savjetuje mu za zlo i ponukava ga na njega)."

GLAVA:

"I zabranjeno je na (jedno) selo (što) smo uništili njega (tj. njegove stanovnike) da se oni neće vratiti.", "..... zaista ono neće vjerovati od tvoga naroda (niko drugi) osim (onaj) ko je već vjerovao.....", "..... i neće rađati (oni nikoga drugoga, ništa drugo) osim griješnika, velikoga nevjernika (ili: velikoga nezahvalnika)."

A rekao je Mansur, sin Numana, od 'Ikrimeta, od Ibnu Abbasa: A "hirmun" je u (na) abesinskome jeziku (značenja što je u arapskome jeziku riječ) "vedžebe": morati (biti nužno; doslovno: morao je, bio je nužan, bilo je nužno).

(Ovo spominjanje riječi "hirmun" ovdje je zbog toga navedeno jer po jednome čitanju, ili kako se to kaže stručno po jednome kiraetu ajet "Ve haramun ala...." čita se ovako: "Ve hirmun ala karjetin.....". Taj ajet se, inače, tumači na mnogo načina, ali te načine nećemo prikazivati.)

PRIČAO MI JE Mahmud, sin Gajlana, pričao nam je Abdurrezzak (Abdurezak), izvijestio nas je Mamer od Ibnu Tavusa, od njegovoga oca, od Ibnu Abbasa rekao je:

Nisam vidio (ni jednu) stvar sličniju sa (izvjesnim) malim grijesima od (onoga) što je rekao Ebu Hurejrete od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Zaista Allah je propisao na sina Adema (Ademovoga, tj. na čovjeka) njegov dio (udio) od (izvjesnoga) bluda, (i) stigao je (tj. stići će čovjek) to, nema preokreta (tj. neizbježno). Pa blud (čovjekovoga) oka je (čovjekov) pogled. A blud jezika je govor. A duša želi i žudi. A pukotina (tj. spolni ud, spolni organ) to potvrdi (tj. ostvari to), ili učini lažnim (tj. ne ostvari) njega."

A rekao je Šebabete: Pričao nam je Verka' od Ibnu Tavusa, od njegovoga oca, od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio.

GLAVA

(Njegovoga govora:) "..... i nismo učinili (izvjesni tvoj) san koji smo pokazali tebi (ništa drugo) osim (jednom) kušnjom (iskušenjem, isprobavanjem) za (izvjesne) ljude.....".

PRIČAO NAM JE Humejdija, pričao nam je Sufjan, pričao nam je Amr od 'Ikrimeta, od Ibnu Abbasa, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, ".... i nismo učinili (tvoj) san koji smo pokazali tebi osim kušnjom za (izvjesne) ljude....." rekao je:

Ona (tj. Ova riječ, rečenica) je (značenja, tj. znači) san oka (tj. viđenje oka, viđenje očima što) se pokazao on (ili: što se pokazalo ono) poslaniku Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, (u) noći (kada) se je putovalo noću s njime ka Jerusalimu. Rekao je: ".... i (izvjesno) stablo prokleta u Kur'anu.....", rekao je: Ono je (tj. To je) stablo zvano "zakkum" ("zeqqum", jedno stablo u paklu).

GLAVA:

Prepirali su se međusobno Adem i Musa (tj. Prepiraće se njih dva na sudnjem danu) kod Allaha, moćan je i veličajan je.

PRIČAO NAM JE Alija, sin Abdullaha, pričao nam je Sufjan, rekao je: Zapamtili smo njega (tj. hadis) od Amra, od Tavusa: Čuo sam Ebu Hurejreta od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Prepirali su se (tj. Vodili su međusobno spor, parnicu) Adem i Musa, pa je rekao njemu Musa: "O Ademe! Ti si naš otac (praotac). Razočarao si nas i izveo si (i istjerao si) nas iz raja." Rekao je njemu Adem: "O Musa! Odabrao je sebi tebe Allah sa Svojim govorim i napisao je tebi sa Svojom rukom. Zar koriš mene na (tj. za jednu) stvar (koju) je odredio Allah na mene (tj. meni) prije (nego) je stvorio mene za (na) četrdeset godina." Pa je natprio Adem Musa-a (tj. dobio je spor, parnicu Adem protiv Musa-a)." Tri (puta je to ponovio i rekao Muhammed a.s.). Rekao je Sufjan: Pričao nam je Ebu Zinad od Aaredža, od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, slično njemu (tj. slično navedenom hadisu).

GLAVA:

Nema sprječavaoca (tj. Nema zapreke) za (ono) što je dao Allah.

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Sinana, pričao nam je Fulejh, pričao nam je Abdete, sin Ebu Lubabeta, od Verrada, slobodnjaka Mugireta, sina Šubeta rekao je: Pisao je Muavija ka Mugiretu:

Piši k meni (o nečemu) šta si čuo Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori iza (svoje) molitve (namaza). Pa je diktirao meni Mugirete (tj. kazivao je u pero meni), rekao je:

"Čuo sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (da) govori iza (svoje, ili: iza propisane, fard) molitve (namaza):

"Nema božanstva osim Allaha (osim Allah), samo Njega. Nema druga Njemu. Moj Bože! Nema sprječavaoca (tj. Nema zapreke) za (ono) što si dao (tj. što Ti daješ, što hoćeš da dadneš). I nema davaoca za (ono) što si spriječio. I neće koristiti posjedniku (izvjesnoga) udjela (sreće da ga spasi) od Tebe (njegov) udjel (tj. njegova sreća ovozemna ako nije radio dobrih djela vjerujući Tebe)."

A rekao je Ibnu Džurejdž: Izvijestio me je Abdete da je Verrad izvijestio njega za ovo (o ovome). Zatim sam došao (kao izaslanik, zastupnik) poslije ka Muaviji, pa sam čuo njega (da) zapovijeda (prisutnim) ljudima za taj (Vjerovijesnikov) govor.

GLAVA

(onoga) ko se je utjecao (tj. ko je sebi tražio utočište) u Allaha od (najdonjega) stupnja (izvjesne) nesretnosti i zle (izvjesne izvršene) sudbine, i (GLAVA) Njegovoga govora, uzvišen je: "Reci: Utječem se u Gospodara (izvjesnoga) raspuknuća (mraka pri kraju noći). Od zla (svega onoga) što je stvorio."

PRIČAO NAM JE Museded, pričao nam je Sufjan od Sumejja, od Ebu Saliha, od Ebu Hurejreta, od Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, rekao je:

"Utječite se u Allaha (Allahu) od trudnosti (truda, napora izvjesnoga) iskušenja (nesreće), i (najdonjega) stupnja (stepena izvjesne) nesretnosti, i zla (izvjesne) sudbine i zluradosti (izvjesnih) neprijatelja."

GLAVA:

".... rastavlja između (izvjesnoga, ili: između svakoga) čovjeka i njegovoga srca....".

PRIČAO NAM JE Muhamed, sin Mukatila, Ebul-Hasen, izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Musa, sin Ukbeta, od Salima, od Abdullaha (Umerovoga) rekao je:

Mnogo (je slučajeva bilo) što je bio Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, (običaj da) se zaklinje (ovako):

"Ne, tako mi Prevrtača (Obrtača izvjesnih, ili: svih) srca."

(Pod Prevrtačem srca, Obrtačem srca misli se na Uzvišenoga Allaha koji daje i stvara razne okolnosti koje prouzrokuju da se srca okrenu od nekoga postupka, djela, stvari, lica ka drugome, često puta-više puta i suprotnome. To preokretanje srca Buharija hoće da istakne da se može protumačiti kao Allahovo rastavljanje između čovjeka i njegovoga srca o kojem se

govori u dijelu jednoga ajeta koji je on i naveo u ovoj GLAVI pred ovim hadisom, tj. prije nego će navesti ovaj hadis.)

PRIČAO NAM JE Alija, sin Hafsa, i Bišr, sin Muhameda, rekla su njih dvojica: Izvijestio nas je Abdullah, izvijestio nas je Mamer od Zuhrije, od Salima, od Ibnu Umera, bio zadovoljan Allah od njih dvojice, rekao je: Rekao je Vjerovijesnik, pomilovao ga Allah i spasio, Ibnu Sajjadu:

"Sakrio sam za tebe (tebi jednu) skrivalicu (skrivenu stvar, tj. Zamislio sam nešto što treba da pogodiš)." Rekao je: "Proso (Proha je to)." Rekao je: "Udalji se (Odlazi, Oš tamo), pa neće pretrčati tvoju (svoju) vrijednost." Rekao je Umer: "Dozvoli mi, pa (da) udarim njegov vrat (sabljom, mačem)." Rekao je: "Pusti ga. Ako bude on, pa nećeš moći (da ubiješ ti) njega. A ako nije bio (tj. ako ne bude on) on, pa nema dobra tebi u njegovom ubijanju."

GLAVA:

"Reci: Neće pogoditi nas (ništa drugo) osim (ono) što je propisao Allah nama....." (to jest) dosudio (a to znači: što je odredio).

Rekao je Mudžahid: "..... sa iskušivačima (tj. iskušivači, stavljači u iskušenje)." je (značenja): sa zavodnicima (tj. zavodnici niste nikoga drugoga) osim (onoga) ko (je taj što) je propisao Allah da on ulazi (tj. da će on unići u) pakao. "..... je odredio, pa je naputio.", je (značenja): Odredio je (izvjesnu, ili: svaku) nesretnost i sretnost (sreću), i naputio je (izvjesne, ili: sve) životinje (domaće) za (tj. na) njihova mjesta uživanja (u paši).

PRIČAO MI JE Ishak, sin Ibrahima, Hanzalija, izvijestio nas je Nadr, rekao je: Pričao nam je Davud, sin Ebu Furata, od Abdullaha, sina Burejdeta, od Jahja-a, sina Ja'mera, da je Aiša, bio zadovoljan Allah od nje, izvijestila njega da je ona pitala poslanika Allaha, pomilovao ga Allah i spasio, o (toj) kugi, pa je rekao:

"Bila je (ona jedna - To je jedna) kazna (što) pošalje nju Allah na (onoga na) koga hoće, pa je učinio (a učini) nju Allah (kao jednu) milost za (izvjesne) vjernike. Nema od roba (tj. Nema ni jednoga roba koji) bude u (jednome) gradu (ili zemlji, pokrajini, kraju što) bude u njemu (kuga), i ostane u njemu, (i) neće (da) izađe iz (toga) grada, trpeći, sebi računajući (na Allahovu nagradu), (i) zna (tj. znajući on) da ono neće pogoditi njega (ništa drugo) osim (ono) što je propisao Allah njemu, (pa da će drukčije tome robu biti) osim (tako da) je bilo (tj. da će biti) njemu kao nagrada (jednoga) mučenika (šehita, šehida)."

GLAVA:

"..... i nismo (ili: a nismo) bili za (to voljni, moćni, sposobni da) se naputimo da nije (toga bilo) da je naputio nas Allah.....", "..... da je (bilo to) da je Allah naputio mene, zaista bio bih (bila bih) od (izvjesnih) bogobojaznih."

PRIČAO NAM JE Ebu Nu'man, izvijestio nas je Džerir, on je sin Hazima, od Ebu Ishaka, od Bera-a, sina 'Aziba, rekao je:

Vidio sam Vjerovijesnika, pomilovao ga Allah i spasio, (na) dan Handeka (Hendeka - rova koji je u to vrijeme iskopavan nedaleko od Medine radi odbrane - Vidio sam ga da) prenosi sa nama (iskopanu) zemlju (prašinu) i on govori:

"Tako mi Allaha da nije Allaha, ne bismo se naputili,
I ne bismo postili, i ne bismo klanjali.

Pa spusti svakako smirenost (spokojstvo) na nas,
I učvrsti (naše) noge ako se susretnemo.

I (ti) idolopoklonici već su učinili nepravdu nad nama,
Kada su htjeli kušnju, (mi) nismo htjeli."